

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЯЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.



ТРИ ЦЕНТИ. РІК ХІІ. Ч. 124. Джерси Сіті, Н. Дж., середа, 31 травня 1933. VOL. XII. No. 124. Jersey City, N. J., Wednesday, May 31, 1933. THREE CENTS.

УКРАЇНЦІ НА ВІДКРИТТЮ СВІТОВОЇ ВИСТАВИ ПОСТУПУ

ШКАГО. — Сотки тисяч присутніх пригладалися величавій параді, якою заміаніфестовано відкриття Світової Вистави Поступу. Між прапорами державних народів повівав теж синьо-жовтий прапор. А в поході народів пишався й український відділ. Хто прислухувався звитові з цієї церемонії, який передавано через радіо, той завважив, що подано тільки назви народів, котрі переходили, а коли заглядо про похід Українців, то додано: „в прекрасних строях“.

Підчас відкриття Вистави Поступу отворено теж святочно й Український Павільон, який уже викінчено. Отворення відбулося в присутності великого числа народу і серед великої радости присутніх.

ЖИДИ ОРГАНІЗУЮТЬ БОРОТЬБУ З АНТИ-СЕМИТИЗМОМ.

НЮ ЙОРК. — Заходами Америкен Джувін Конгресу поведено кампанію за збірку \$1,000,000, призначених на боротьбу з антисемітизмом, зюема з протидіявською акцією уряду Гітлера в Німеччині. У відомі кажеться, що не буде економічного відрощення світа, ні не буде міжнародного спокою, поки гітлеризм буде при владі.

Разом з тим заповіщено масове віче, на яким будуть обговорені дальші способи оборони Жидів у Німеччині. Віче відбудеться 6 червня в Ню Рошел.

ЗБИРАЮТЬ \$2,000,000 НА ДОПОМОГУ ЖИДАМ У НІМЕЧЧИНІ.

НЮ ЙОРК. — „Америкен Джойнт Дистрибушн Коміті“ повідомляє, що американське жидівство привітало дуже прихильно нову допомогу переслідуванню у Німеччині Жидам.

В наступну неділю зідеться в Шікаго представники Жидів з 15 стейтів і там обговорять план цієї кампанії.

ПРОТЕСТ АДВОКАТІВ І СУДДІВ ПРОТИ НАЦІВ.

НЮ ЙОРК. — 51 ньюйоркських визначних адвокатів написали до секретар стейту Гола протест у якому просять американський уряд інтервенувати перед німецьким урядом у справі тих суддів і адвокатів у Німеччині, котрих переслідують з тої причини, що вони Жиди.

ЗНОВУ СХВАТИЛИ ДІВЧИНУ.

КЕНЗАС СІТІ. — Невідомі бандити схватили 25-літню мейс Мірр Мек Іррой і держали її в сховайці вдома, поки не одержали від її батьків викупу в сумі \$30,000.

ПРОТИ ВИСОКИХ ПЛАТЕНЬ.

ВАШІНГТОН. — „Ріконштрокшен Файнепс Корпорейшен“ проголосила, що в майбутньому буде давати позички тільки тим корпораціям, котрі зменшать зависокі платні, виплачувані екскутивним урядовцям. Домагаються зменшення на 60%, тих платень, які фіносять річно \$100,000 і вище.

ПРЕЗІДЕНТ У НЕБЕЗПЕЦІ.

ВАШІНГТОН. — Секретар Вудін, котрий перебував під неділю разом з Рузвелтом на президіальній яхті на ріці Потомек, оповідає, що їх заохопила була на ріці страшна буря. Здавалося, що яхта зрине. Вудін каже, що був уже в трох залізничних катастрофах, але не набрався там такого страху, як на яхті президента.

ЗАПОБІГАЮТЬ КОНКУРЕНЦІЙНИЙ БОРОТЬБІ.

НЮ ЙОРК. — Зформовано „Ди Дрог Інститут оф Америка“, який об'єднує ріжні ділянки антикартського бізнесу, контролюючих промисл, вартості \$2,000,000,000. Зроблено це тому, щоби здержати конкуренційну боротьбу між антикартями, які і тому, щоби піднести платні тим, котрі працюють по антиках.

ПРОТИ БАЙДУЖНОСТІ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Генрі Твід, з „Діваїніті Скул“ Сійського університету, каже, що ми ждемо в часі, коия є потрясенні всі основи теперішньої цивілізації. Він є той думки, що найбільшим американським злочинним є не хабарництво, гребстварство й злочинство як таке, а тільки байдужність, з якою громадянство ставиться до тих лих. І тому, говорю він, маєм в Америці домію поправу, які нікого не поправляють, і тюрми, в яких повинні люди спокрутувати свої злі вчинки, а в яких ніхто не покутує. Як так далі піде, то все те доведе до людської катастрофи.

МОКРИ ДАЛИ ГОРОУ.

ВІЛМІНГТОН (Делавар). — Делегати, вибрані на стейтуну конвенцію в справі прогібції, є всі за те, щоби прогібцію знести. Конвенція відбудеться в Довер 24 червня.

РІНО (Невада). — Мабуть не сядеться сухим вивратити навіть одного делегата на конвенцію в справі прогібції. З обчислених досі голосів уже виходить ясно, що стейт заявився величезною більшістю за знесення прогібції.

ЗА ШО РОЗСТРІЛЯЛИ КОНАРА-ПАЛАШУКА.

Про причину розстрілу Палашука пишуть парисські „Послідні Новости“ (з 22 квітня ц. р.): „З добре поінформованих джерел довідуємося: Розстріл у справі шкідливих з наркомезу, відповідалих урядовців і членів компартії України, Конара та Вольфа, викликан у Харкові сензацією“. Далше пишуть „П. Новости“, що Конар займав визначне становище на совітській Україні та „іздані нераз зі Скрипником на зідані галицької компартії в Данцигу і був представником тієї партії в Комінтерні.“

„Вольф, учений агроном, був одним з членів основних наркомезу совітської України, а пізніше — управлювачем державну Україну. В звязку з увязненням Конара, кілька днів перед розстрілом, іздана спеціальна делегация від ЦККПВ в Москву. Один з членів делегации, вернувшись у Харків, розказував, будьто він ГПУ мало зобити докази, що Конар і Вольф мали звязки з закордонними українськими організаціями та що подібні організації є на совітській Україні. Не бажаючи отверто обвинувачувати їх за те, ГПУ рішило „принити“ їх до справи саботажу в наркомезі та за те їх розстріляти.“

„Справа Конара-вже відіслана на одному з видіаних діляч совітської України, Скрипнику, який був приятелем Конара. Кажуть, що Скрипника усунули з „солових місць та вишлять у Росію“.“

Як відомо, Скрипника у відьнено, з обовязків наркомесаря освіти. Кореспондент „Комсомольської Правди“ з 11 квітня верцая на вєспрот, що „наркомес хотів відокремити в культурному напрямку Україну від ССРР“.

„Ось чому не робила Москва судової комедії!“

БІВСТВО У ЛІСІ.

Біля гостинця, що веде з Бродів до Золочева, знайшли в лісі трупа 70-літнього Петра Казимирчука, якого задушено Того самого дня на поліції в Бродях зголосився 47-літній Іван Паньчук, зять убитого, і признався до бівства. Як причину подав докори тестя, що не вмів поводитися з кіними, ані їх поганяти.

„ЧОРНА НЕДУГА“.

Начальний санітарний інспектор Парижа, проф. Тенко, заявив журналістам, що цілому містові, а також країні, загрожую нова недуга т. зв. „чорна плямиста лихорадка“ — „Кала Азар“. Недуга ця поширена в Індії під нишійні сотки десятків тисяч жертв. Причиною недуги є бацька, що дістається до крові і розширює судинки. Недужий попадає в яземію, горячку, дістає кровотокі і гине. До сьогодні знають, що в Франції багато випадків тієї недуги, і зазначає вона видає уживає всі заходи щоби недугу, яка одночасно є дуже заразливою, златити в самих початках.

НІМЕЦЬКА ЖІНКА НЕ КУРИТЬ.

В Ульмі, в Баварії, урядовий комісар признав вивести в усіх прилюдних з'явленнях таблички з написом: Німецька жінка не курить папіроску.

СИНИ-ЗВІРЮКИ НЕ ХОТІЛИ ПОХОРОНИТИ РІДНОЇ МАТЕРІ.

В Радекові трапився випадок, що до глибокої душі його обурити кожного. Шиндими померла в тому місті багата коліс господаря Текля Антонюк, матір трох синів. І хоч записала своїм синам по 12 моргів пана, вмерла як остана вилокотинця на купі перетгнитої соломи у своєї невістки, вдови по третьому синові. Після смерті ніхто не хотів записати похороном її тіла і нещасна покійниця лежала скостеніла майже дві доби — просто під порогом. Очевидець розказує, що покійна була у перегалих лахах, а наскок так були в неї замозжлялися, що повигризали її тіло до крові.

На інтервенцію місцевого душпастиря, о. Думанського, в синів Дмитра й Мартина, щоби похоронили матір, сини-повтори звалювали цю повинність один на другого. Шойно на інтервенцію і примус поліції безсердечні сини забралися до влаштування похорону. Щоби розростувати скостенілу тіло і руки покійниці, клали її на тіло каміння. Старший син так бридися матері, що віврив її в рукавичках. Коли вложили вез матір до домовини, сини не хотіли її внести на фіру. Шойно на велике обурення присутніх зробили матір цю останню прогулю.

Все це разом викликало в самому місті й околиці велике обурення, а по селях говорять про них сини як про синів звірюк. І сини ці передуть мабути в околиці Радековщини, як чорні типи, до понурої легенди.

ВЗІРЦЕВА ШКОЛА.

Чужинцям показують у Москві взірцеві школи, щоби всіода знали, як совітська влада дає про школу. Але, видно, школи, які показують, є взірцеві, а ті, яких не показують, виглядають ось як.

Перша школа „Бавмонського райнаробразу“ в Москві, але є 800 учеників, займає з 32 кімнат лише 13; інші кімнати займають мешканці, які до школи не мають ніякого звязку. Кімнати школи є так роздільні, що всі мешканці ходять через кімнату підчас науки, вносять помпи, приносять продукти, відносять на кухню горінок прімасу.

„Зараз Людвіга Інокентівна піде по молоко“ — кажуть ученики на лекції. І незабаром вліється Людвіга Інокентівна з горням та переходить через кімнату з молоком.

Учитель хотів продовжувати свої пояснення, але ученики повенюють його. „Підходять трохі, Сергій Нікітці, зараз висуєть прімасу та помпи з кімнати направо, а той, аж до нас, як вприводажуватимуть нас на прохід, можна буде кілька минут спокійно вчитися“.

ТРАГІЧНІ ВИПАДКИ ЗНАХОСТВА.

В селі Великій Дорогості на Дубенщині померла недавно селянка Оксана Зеленько від недоложального забугу. Вивинилося, що ту „операцію“ робив лікар знахар в колонії Владиславівка, якою арештовано. Тіло нещасної жінки були поховали, а потім мусили відкопати для переведення секції.

НЕЩАСЛИВА ПРИГОДА В ЗВІРЦІНІ.

У бералінській „300“ трапилося нещаслива пригода. Веденничко вхопило хаопця, який був близько клітки, та відгрізно йому праву руку. Хоч клічка негайно зоперували, його стан безнадійний, бо втратив багато крові.

ГОЛОД НА СОВІТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Під таким наголовком подає „Франкфуртер Цайтунг“ вістку з Харкова, що в західній часті України показався в останніх часах брак середніх класів, а в широких верствах населення панує голод. Совітська преса не пише про те, але робітничі зібрання обговорювали ці справи нераз у дуже бурхливій формі. Тому совітська влада починає протиділати; хочуть мабути збільшення пайки хліба та відкрити більше скелен, але продратувать по „торговельних шинах“, себто по високих інфляційних шинах. — Вже тими днями можна було купити кілька хліба за 75.00 рублів. На селі панує тиф. Наслідком ростучої нужди збільшаються виступи озброєних банд.

ПРО ТАЙНУ ПОЯВУ УКРАЇНЦІВ У САМБІРІНІ.

„Курєр Львовскі“ з 2-го травня приносить на першій сторіні сензаційну статічку: „Чи Юрій Кульчицький був Українцем?“ Над цим ще такій надзаголовок: „Наївність і нахабство руських аргументів“. Справа іде про Ю. Кульчицького, що заслужився при обороні Відня в 1683 р. і перший заснував у Відні каварно. До цієї же Кульчицький виступав і ріжних німецьких виступах, які серб або як польський шляхтич, хоча він був православний і народився у Кульчицьких біля Самбора, в селі, де з дідом-прадідом жили і живуть наші люди. „Курєр Львовскі“, очевидно, не може погодитися з таким простим фактом і визнає на помч аж „польської сфери (!) до того покаяник“, щоби „забрало голос і дефінітивно установили польське походження Юрія Кульчицького“.

А встановити це дуже легко, бо „історією відомо, що в тих часах, коли (Кульчицький) жив, про ніяких „Українців“ біля Самбора взагалі і бачали не було“. Правда, що з цієї самбірської шляхтич повиходили такі козацькі провідники, які Коначевич Сагайдачний та Гордієнко, і польські історики не анектують їх як Польків. Та хто його зна? може все це якась інтрига?

Коли „Курєр Львовскі“ вірить у те, що Українці в Самбірщині зовсім новий „винахід“, то він повинен би до кожного числа свого часопису додавати конче пакетики з отруйним протіукраїнськими газами. Бо подумайте тільки: у 1683 р. не було ще в Самбірщині ні одного Українця, а тині, 250 одного Українця, а тині, 250 одного більше як Польків. Чи не фабрують їх у німецьких лабораторіях і посилають до Галичини за післяплатою? Колиж доседашня взагалі в Галичині Українців не було, то в який спосіб діло й батько дедкого з релакторів „Курєра Львовського“ був Українцем? А щоб на 250 літ ніхто той тайми не доукавсь, ріднімо синім грабником мершій змінив назвище.

ГІТЛЕРІВСЬКЕ СВЯТО В ДІСЕЛЬДОРФІ

ПІВМІЛІОНОВА КОРБА НА ПРОГОЛОШЕННІ ШЛЯГЕТЕРА ГЕРОЕМ.

ДІСЕЛЬДОРФ. — Величезний здиг народу взяв участь у парадах, серед яких гітлерівці святкували проголошення Альберта Шлягетера, німецького офіцера, якого Французи застрімили десять літ тому як шпигуна й саботажника, національним героєм Німеччини.

Місце, на якому брав Шлягетер проголошено святым місцем. Головну промову виголосив від народу наци і уряд Герінг, міністер авіації для Німеччини та пруський преміер. Була вона настільки несподіванкою, що бесідник заявив, що Німеччина хоче мира. Він ні словом не згадав про вбивників Шлягетера, Французи.

Загальну увагу звернула відсутність Гітлера на парадах. Попереднього дня він видав приказ, щоби армія не брала участі в парадах.

ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА НІМЕЧЧИНИ НЕ ПІДДАЄТЬСЯ ПІД КОНТРОЛЬ „НАЦІС“.

БЕРЛІН. — Д-р Фрідріх фон Бодельшвінг, вибраний недавно першим „евангельським“ єпископом Німеччини, заявив, що протестантські церкви Німеччини не піддаються під політичну управу національних соціялістів.

Д-р Бодельшвінг був кандидатом партії, яка противилася гітлерівцям.

АВСТРІЯ ПРОТИ З'ЯВЛЕННЯ З НІМЕЧЧИНОЮ.

ВІДЕНЬ. — Д-р Енгельберт Дольфус, канцлер Австрії, заявив кореспондентові „Ню Йорк Таймса“, що він буде все противитися злученню Австрії з Німеччиною.

Він відкикався до Америки, щоби помогла Австрії вдержати самостійність від Німеччини. Америка, говорив Дольфус, може помогти, послаючи до Австрії більше туристів та вдержуючи з нею торговельні зносини.

ПОВІДА ГІТЛЕРІВЦІВ У ДАНЦИГУ.

ДАНЦИГ. — Підчас виборів до законодавчого тіла Вільного Міста Данцига, що відбулося в неділю, „нациці“ і їх союзники добули понад 51 процентів голосів.

В останніх виборах, що були в 1930 році „нациці“ здобули були всього 16 процентів місць. На передодні виборів Гітлер видав був спеціальний заклид до Данцига, піддержати політику німецьких національних соціялістів.

ВАРТІСТЬ БОРИМТУ ЖИДІВ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ.

ГІЛЬДЕСГАЙМ (Німеччина). — Д-р Фрідріх фон Вітгерфельд, провідник партії націоналістів, котра розвзалася через зріст „нациці“, виголосив тут промову про бойкот Жидів Німеччиною.

Бесідник заявив, що цей бойкот більше пошкодив Німеччині ніж Жидам, бо він викликав у світі симпатію для Жидів та ворожнечу до Німеччини.

ГАНДІ СКІНЧИВ СВОЙ ПІСТ.

ПУНА (Індія). — Ганді скінчив свій тридцятирічний піст у понеділок, 29 травня. Лікари кажуть, що він сильно ослаб, але сподіваються, що переживе піст.

У язвниці в Сімлі вийшли на голодовний страйк 12 травня 29 політичних в'язнів. Два з них уже вмерли. Зряд язвниці кормить їх сілоу.

РОЗБИТІ В АНГЛІЙСЬКІМ КАБІНЕТІ.

ЛОНДОН. — Англійський кабінет не проголосив ще свого становища супроти наближаючої економічної конференції. Пояснюють це тим, що в самому кабінеті панує повна розбіжність думок щодо економічної політики Англії супроти інших країн. Одні міністри стоять за високі протекційні мита, а други за взаємність, себто Англія мала би свобідно пускати товари тих країн, що пускають свобідно товари Англії.

ЗУСИЛЛЯ ВДЕРТИСЯ НА НАЙВИЩІЙ ГОРУ ЗЕМЛІ.

ГОРА ЕВЕРЕСТ. — По двотижневих зусиллях вдалося нарешті виврапи на гору Еверест залозити табар на вєсоті 25,000 стіп понад рівнем моря.

Є це пятий табар, який робить остаточно спробу вдертися на гору. Провід виврапи заповідає, що зробить це в найбільшій будущности.

СЛАВНИЙ ПОСТУП РОЗБОРНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЖЕНЕВА. — Розборна конференція зробила деякий поступ, бо Франція нібито згодилася не добиватися віддання військової авіації під повну міждержавну контролу, а згодилася на американський проект віддати її під міждержавний нагляд.

ТАРИФОВА ВІЙНА МІЖ АВСТРІЄЮ І СЕРБІЄЮ.

БІЛГОРОД. — Між Австрією і Сербією розгорілася митова війна, що нагадує славну „свинську війну“ з 1910 року. У відлуту за заборону Австрії довозити сербські свині один місяць, Сербія заборонила довіз усіх свині до Австрії. Не вільно спроважувати з Австрії навіть газет.

ЯК ЧИНИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЬО ЙОРК, Н. Я. Коляда на Рідний Край. Як кожного року, так і цього Чорноморська Січ І сотня в Нью Йорку не осталась позаду інших і пішла з колядою в ціан збірки на Рідний Край. Хоч цей рік через безробіття тяжкий, то всеж знайшлися чимирі Українці, які пам'ятають на свій громадський обов'язок і своєю легкою збільшеною збіркою коляди, яка принесла загальної суму \$77.

За що суму, яку збіркою поміж нічорських громадливостю, Січ швидко дякує жертвовцям. Коляду зложили слідуючі: С. Ковбасюк 5 дол.; по \$2: І. Перчишин, М. Барав, П. Ярема, Н. Себолж, Н. Гагалун, Н. Марків, Н. Палашук, Л. Мирнош, П. Гула, п. Чипп; по \$1: О. Ярши, Пасичник, Н. Гузар, М. Сурмак, Л. Сторпе, п. Шевчук, А. Розмарина, п. Ярема, п. Зігар, О. Кинаш, М. Чурпін, п. Сурма, Іваськів, Д. Чулинда, п. Кинаш, В. Кобзан, п. Бойчук, Я. Корнат, ф. Андр. М. Меркуш, В. Сунков, ф. Ковшечка, К. Меренко, М. Петрик, І. Армода, М. Закалик, В. Козак, Я. Пшник, Т. Дузач, І. Андрушко, Г. Савицький, Г. Агрис, А. Остехю, І. Яким, Д. Скоуко, Н. Гавришенко, М. Дасик, С. Овці, Ю. Пшак, Укр. Базар, М. Перчишин Ресторант; по 50 цт.: Пасвак, п. Гуральня, Ю. Гумас, п. Баран, М. Новаш, А. Нахаш, М. Савицький, Г. Турчин, І. Агрис, П. Пидіркошський, К. Федун, Н. Лис, В. Терлок, В. Семерин, А. Балух, Н. Н.; ф. М. 75 цт.; по 25 цт.: Н. М., М. К., А. В., П. Ю., П. Н., В. Г., В. Х.

Згадану суму розділено на слідуючі цілі: для Рідної Школи 17 дол.; на податківцям визнав 15 дол.; на УВО 15 дол.; на інавтадв у Львові й Буковині 30 дол. Гроші переслали через Обеднання дня 8 травня 1933 р.

Іван Перчишин, скарбник, Катерина Штельмах, секр.

КЛІВЛЕНД, О. На делегату на Юніочий Конгрес.

Українські злучені організації переслали через Обеднання \$29, як фонд на вислук делегата від Союзу Українок у Львові на Міжнародно Конференцію. Жертви зложили слідуючі: виділа Союзу Українок \$11; Братство св. Валентина Вел., від. У. Н. Союзу, \$5; Тов. "Згода", виділа У. Н. Союзу, \$8; Стрелитов Непорочного Зачаття, від. 112 У. Н. Союзу, \$5. Разом зложено \$29. Гр. Степанко, ф. секр. У.З.О.

КЛІВЛЕНД, О. На делегату на Міжнародний Жіночий Конгрес і на УВО. Через Обеднання переслали \$25.84, які призначено так: для Союзу Українок у Львові \$14.03, а для УВО \$11.81. Гроші ці є жертва від церкви св. ап. Петра й Павла в Клівленді, О. П. Липяк, ф. секр.

БОСТОН, МАСС. Коляда на Рідну Школу.

Від Української Православної Парохії переслали через Обеднання на Рідну Школу 19 доларів, як коляду в біжучому році.

о. П. Желехівський.

КОГУС, Н. П. На Просвіту.

Гром. Д. Зальопаний пересла через Обеднання \$16 до "Просвіти", як вкладку від рідних осіб і організацій. Зложили: Братство св. ап. Петра й Павла, від. 57 У.Н.С. і Укр.-Американський Клуб по \$5 дол.; о. І. Шуховський, П. Ракошчя і Д. Зальопаний по 2 дояри.

Д. Зальопаний.

БОГДАН ЛЕПКИЙ ПО ЧЕШЬКІМ.

Недавно появилася на пражському книгарському ринку новий переклад на чеську мову з української літератури. Це твор Богдана Лепкого п. з. "Серце і булава" (Мазепа). Це дуже цінний здобуток для нас. Своєю часу в Празі виходив журнал у чеській мові для інформування Чехів, УКРАЇНА, який в нашо скорому часі, бо з перерами існував біля двох діт — заник. Це велика культурна втрата.

Дотепер на чеську мову є дуже мало перекладів з українського письменства. А хоч є декілька скромних видань, то з них лише кілька вказують ясно, що це переклад зроблений з української мови. Решта — мало слів на принос. Про Гаголя і говорять ваякко. Його переклади Тарас Бульба і Ревізор — знає як русські вояки, а сам автор відомий тільки як Москва. Але навіть на таких творках, як Івана Франка (Украдене шаста, Маніпулянтка, ВОА ОБСЯСТІВТОР і Галицькі обрости), Чайковського (Козацька перста), Яковла (Гринче зимоста), Яковла (Гринче зимоста), на книжках годно пишеться "переклад з русинштин" або "з малорусинштин". А на перекладах О. Кобилянської просто надписано: "Малоруська новела". Перекладали же Мар-

ка Вовчка і кілька новел Василя Стефанюка по рідних літературних журналах. І їх теж увели під стару категорію "переклад з русинштин". Мало того. В чеському журналі "Розквіт" за 1910 рік з Стефанюка новела п. з. Осім (ОЗИМ). Це перекладом очевидно Чех (Гомола) який не знав добре української мови і з Осем зробив Осім.

Шоймо в 1926 році появляється переклад Чека, В. Харата, з твору М. Кобилянської: "Тині забутих предків". Цей переклад не дуже добрий (інерозуміння гукаувельськ сів), але зате вже в передмові, властиво в "літислові", ясно сказано, хто це був М. Кобилянський і що він написав. Це була приємна новинка. І наклад цієї книжочки майже вичерпаний.

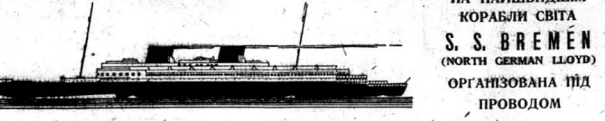
Як десь коло 1931 р. д-р Гаевський взявся за переклад українських творів. Подана же вповні владосі! І так появилася в дуже гарній оправі, з державним знаком України на хребті книжки — твори Івана Франка: "Захар Беркут" (в чеській мові п. з. "Орліне гніздо"), Каченка: "Борчі за правду" та "Зруйноване гніздо". Критика ці три книжки прийняла дуже прихильно.

А цього року той сам перекладач і те саме видавництво видали два перші томи трилогії Богдана Лепкого "Мазепа". Це новий, гарний здобуток. Треба тільки радити на вид так гарно виданих двох книжок (разом 788 сторін). Ця книжка принесла нам багато більше користі, ніж інші переклади української творі. Бо не можна сказати, що в Чехії не цікавилися книжкою. Тому це дуже добрий і вадяний засіб пропаганди. Осє для впення перчитаймо рецензію на ці два томи в одному літературному журналі ("Розгледі").

...Б. Лепкий, визначний український письменник, поет і вчений, вдало написав про українського гетьмана Івана Мазепу велику історичну епопею в шістьох томах. Епопея називається "Мазепа" і починається шойно виданою допомовною повістю "Серце і булава", яка сама в собі творить цілість. В повісті поет описує кохання гетьмана (в. Мазепи), малює нам його життя, подітичну боротьбу й знайомить нас з цілим тодішнім життям на Україні. Твір є дуже нам частину сумної історії українського народу на початку 18 ст., коли то перекладацьким договором з 1654 р. Українці відсталися під прохотер Росії й Москва, корислячи з хаотичних відносин на Україні, дала їй чим далі тим сильніше почиту своєю "охорону" руку: Велика правда Лепкого відривається від ба-

Михайло В.

ЗБІРНА УКРАЇНЬСЬКА ПРОГУЛЬКА ДО РІДНОГО КРАЮ ДНЯ 9-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1933



НА НАЙВИДИШИМ КОРАБЛІ СВІТА S. S. BREMEN (NORTH GERMAN LLOYD) ОРГАНІЗОВАНОМ

ПАНІ А. КУНАШЕВСЬКОЇ

Всі формальности відносно подорожі і документів будуть погоджені бором пані А. Кунашевської, котра має більше 25-тиго практики в таких справах. — БЮРО ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ ДО КРАЮ АМЕРИКАНСЬКИМ ДОБРАМІ. — Погадоване спрани країної Г. А. — Користайте з нагоди і зберітайте з довіри до свого Українського Бюра на аласу:

A. KUNASHEVSKY, 179 E. 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

гатьох творів про Мазепу тим, що більшість фактів опирається на історичній правді, не говоримо вже про поетичний талант. Багато українських народних приповідок додають творини вартості й для фольклориста...

Треба зазначити з признанням, що добре виконані і викличні малюнки додають книжці краси, на яку культурний читач зверне увагу. Артистичні прици української мови малаер Вовк.

Як довідемося, дальші частини трилогії Богдана Лепкого вже пригтовляються. Треба бути справді вадяним книжковим видавництву п. Ребана і самому перекладачеві — за цю працю.

Михайло В.

СТРАЖ ЖІНОК У ПЕРСІ.

У містечку недалеко перського головного міста Тераку, яку вивхнула цікавий страж. Уже від довгого часу тамошні жінки обурювалися на неолодзьку поведінку своїх чоловіків. Тому вчині заучалися, пішли до школи та прибили там на дверях прокламацію, в якій проголошували, що не повернуться доти до своїх подружжів обов'язки, доки їх чоловіки не підпишуть прокламації. Головно протестували проти того, що чоловіки вийшли й їх, бо не негідні люди.

Країна пора.

До асекураційного товариства вбігає Жид. Хоче зааскуристи від вогню.

Службовець: Пропшу хвилиночку закладати. Осє прошу списку (подає крисо).

Жид: Я не маю часу сіпати, як вкїстї потрібную документу, не могу жалати.

Службовець: Та чому вам так спішно?

Жид: Шо ви собі гадаете, як мене має бути спішно, коли моя хата вже горить.

Advertisement for BREMEN-EUROPA and NORTH GERMAN LLOYD shipping lines. Includes text: "7 Днів на УКРАЇНУ НАЙВИДИШИМИ ПАРОХОДАМИ В СВІТІ", "BREMEN-EUROPA", "NORTH GERMAN LLOYD", "57 BROADWAY - NEW YORK".

Advertisement for Ukrainian books. Includes text: "УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ повинні дбати, щоб їх діти вміли добути по українські читати, писати та говорити.", "ПАМ'ЯТАЙТЕ про те, щоб Ваші діти вчилися з читанок Матвійчука.", "AMERICAN BOOKS CONTAINING INFORMATION ABOUT UKRAINE REVIEWED IN THE UKRAINIAN BOOK COLUMN OF SVOBODA CAN NOW BE OBTAINED IN SVOBODA."

Advertisement for "SVOBODA" magazine. Includes text: "SVOBODA", "81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J."

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

REPORTS ON PARLEY. Cleveland Back From Ukrainian Convention in Detroit.

Word of increased national activity among the 35,000 members of the Ukrainian National Association of America was brought to Cleveland today by Omer E. Malisky, Ukrainian attorney here who presided at the eighteenth quadrennial convention just closed in Detroit. Malisky, president of the United Ukrainian organizations of Cleveland, was one of 100 delegates who went on record against expulsion of Ukrainians from Russia.

Three Clevelanders were elected to the national council. Mrs. Mary Rozoniolo, was chosen second vice president; Malisky was elected auditing committee chairman, and Nicholas Busko was elected a trustee. (The Cleveland News, May 22, 1933)

PETERSON, H. D.J. New activities of U. S. C.

The first annual picnic and dance has been planned by the entertainment committee of the Ukrainian Social Club. The committee in charge of this affair have secured the services of Andy Becker and his orchestra.

The officers of the Ukrainian Social Club are: President, Michael Mahometa, Vice President, Stanley Adams, Secretary, Marian Adams, and Treasurer, Rosalie A. Gaida. General Chairlady, Rosalie A. Gaida, has her co-workers for this affair: Cashiers: Mary Ann Malinovsky, Steve Garbrilowitz, Jean Ohleynick. Ticket office: Eugenia Gaida, Olga Bor, Entrance: Michael Yairessevich, Stanley Winarsky, Anna Sass, and Mary Fedyn. Refreshments: Sophia Malinovsky, Steve Retkwa, Anthony Shargh, Michael Mahometa, Chester Bork, Stella Lonchinsky, and Michael Fedyn.

Advertisement for "ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ" (Small Advertisements). Includes text: "ПОШУКУЮ Федора Заболотного з Фланциї, поит Сказат. Він перебуває довгий час в Нью Йорку, осєтє придлянобібно інформація до Бржінки, долатити, має двоє дітей. Справа від нього й, адже, Голоситися на адресу: G. DEMKOWICZ, 348 Leon Ave., Perth Amboy, N. J."

ДО ВІНАЙМУ

2 апартаменти по 4 кімнати, гарна вода і електрика. Рент \$18 місячно. Голоситися під число: 127-4 415 COURT ST., ELIZABETH, N. J. Tel. Elizabeth 3-4015.

ДО ВІНАЙМУ КИМНАТИ НА ЛІТО.

В гарній околиці, одна кімната до міста, вода до купання на фермі. Голоситися до: W. WYTYNAEZ, Hightstown, N. J.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

183 AVENUE B, NEW YORK, N. Y. (межи Б і 118, уа.) Tel. ALCONQUIN 4-8828. Урадові години: рано від 11 до 12, ввєрш від 6 до 8, а в вєдмі від 9 до 10 раню.

ПЕТРО ПЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПРЕМІА

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОКОРОНАМИ В ВІДСВ. ВІСКОУ. NEW YORK І ОКЛИНДЖІ. Tel.: Orchard 4-2568 129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY.

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.



"Пропшу тебе, Іваню, дозволь мені йти з тобою, щоб охоронити тебе від диких звірів", говорив до дівчини Джек Грідлі. "Ти будеш боронити мене?" — з нахвилювання сказала дівчина. "Ти не знаєш небезпек й дітячої боротьби. Від твого вбого пачка дивного, що так голосно гремить і приносить смерть, ти буди біляком безсилним. В корях Шпандар є такі звірі, що ти з своїм патичком будеш безсилний перед ними. Ліпше вертайся до своїх людей і до дівчини, яку ти любиш".



"Ти хочеш мені сказати, що я є якийсь боєгуз", засміявся Джексон. "Я не боюся ніяких твоїх звірів. Осє ходім разом і ти побачиш, як я буду боротися з ними". "Ні, ти не підеш зі мною. Коли ти підеш далі, то будеш убитий. Пам'ятай, що я тобі сказав: не тільки дивний чоловік може йти туди, куди йде Червона Шкілка Зораму". Після цих слів дівчина скинула вниз зі скелі й опинилася з очей Джексі Грідлі. Він кинувся до провалля й почав шукати очима дівчину.



Там він побачив над глибоким проваллям, як по обриві стіни пробиралася вниз Іванка, ризикуючи кождою хвилиною власті в провалля. Він дивився на неї з завертим вадиком і страхом, що вона осєтє упаде з скелі й полетить у безодню. Нарешті йому здавалося, що дівчина вже далавалася до низу провалля й тепер уже не ризикую полетити вниз. Грідліску подержало на дуні й відкинуло від серця. Він був вадиваний вадівкою та зручністю й силою дівчини.



Він садкаував за дівчиною, поки вона зникла за виступом скелі на дні провалля. Він знав, що коли він не подастеся її слідами, то вона зникне для нього назавжди. В удах Грідлі ще гомоніли слова дівчини: "Тільки дійсний мужичина може йти туди, куди йде Червона Шкілка Зораму". Він мічине привизав свою зброю на сліпі, підійшов до обриву скелі над проваллям і почав доволі й дуже обережно спускатися зі скелі вниз.